

Univerzitet Donja gorica
Fakultet pravnih nauka
Podgorica

UPRAVNO PRAVO

2009-2010

Prof. dr Stevan Lilić

1.PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Upravno pravo
Naziv predmeta na engleskom	Administrative law
Nedeljni fond časova	3- predavanja 1- vježbe
Broj ECTS kredita	8
Ime i prezime nastavnika i asistenta	Prof.dr Stevan Lilić, mr Boris Bastijančić
Semestar	Ljetni (IV)
Karakter predmeta	Obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj je da se studenti prava upoznaju sa opštim konceptualnim osnovama doktrine i prakse upravnog prava, kao i sa teorijskim i zakonskim rješenjima organizacije i rada javne uprave.	
Metodi nastave i usvajanja gradiva: ❖ Predavanja i power point prezentacije ❖ Vježbe ❖ Diskusije sa pitanjima i odgovorima ❖ Praktičan rad na izradi i javna odbrana seminarskog rada ❖ Kolokvijumi ❖ Konsultacije	
Seminarski radovi: ❖ <i>Seminarski rad izradjuje se na osnovu spiska orijentacionih tema u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom</i>	

- ❖ SeminarSKI rad, u obimu od 10.000 do 15.000 karaktera, sa naslovnom stranom (naznaka univerziteta i fakulteta, naslov i vrsta rada, ime i broj indeksa autora, ime mentora, mjesto i datum), kao i obaveznim zaključkom i spiskom korišćenih izvora (stručna literatura, pravni i internet izvori), dostaviti u papirnoj ili elektronskoj verziji (slilic@ius.bg.ac.rs)

Orijentacione teme za seminarske radove:

- Teoretski modeli uprave
- Uprava kao vlast i uprava kao javna služba
- Funkcionalni i organizacioni pojam uprave
- Pozitivnopravni pojam uprave
- Poslovi državne uprave u teoriji i praksi
- Osnovni instituti upravnog prava
- Ustavni i zakonski izvori upravnog prava u Crnoj Gori
- Organizacija uprave i državni službenici u Crnoj Gori
- Lokalna samouprava u Crnoj Gori
- E-Uprava
- Pojam, obilježja i pravno dejstvo upravnog akta
- Vođenje službenih evidencija
- Pojam i vrste kontrole uprave
- Ombudsman, rad uprave i zaštita ljudskih prava
- „Ćutanje uprave“
- Upravni postupak, pojam i osnovna načela
- Dugostepeni upravni postupak i pravo na žalbu
- Vanredna pravna sredstva u upravnom postupku
- Pojam i vrste kontrole uprave
- Upravni spor za poništaj upravnog akta
- Upravni spor pune jurisdikcije
- Tužba i tužbeni zahtjev u upravnom sporu
- Izvršenje presude u upravnom sporu

Provera znanja, ocenjivanje, ispit:

- ❖ Pohađanje nastave
- ❖ Izrada kolokvijuma
- ❖ Izrada i odbrana seminarskog rada (opciono)
- ❖ Usmeni ispit

Obavezna literatura:

- ❖ Stevan Lilić, *Upravno pravo / Upravno procesno pravo*, Pravni fakultet, Beograd 2009.

Dopunska stručna literatura, pravni i internet izvori:

Stručna literatura:

- ❖ Ljubomir Sekulić, *Osnovi upravnog prava*, Podgorica, 2004
- ❖ Stevan Lilić, Predrag Dimitrijević, Milan I. Marković, *Upravno pravo*, Savremena administracija, Beograd 2007
- ❖ Slavoljub Popović, Branislav Marković, Milan Petrović, *Upravno pravo – opšti deo*, Savremena administracija, Beograd 2002.
- ❖ Zoran Tomić, *Upravno pravo*, četvrto doterano izdanje, Službeni list SRJ, Beograd, 2002.
- ❖ Stevan Lilić, *ZUP & ZUS sa komparativnim zakonodavstvom i registrom pojmova*, Savremena administracija, Beograd, 1999.
- ❖ Stevan Lilić, *Primena koncepta evropskog upravnog prostora u procesu pristupanja Evropskoj uniji*, Beograd, 2008.
- ❖ Leon Digi, *Preobražaji javnog prava (1913)*, Geca Kon, Beograd, 1929.
- ❖ Hans Kelzen, *Opšta teorija prava i države*, Beograd, 1956.

Pravni izvori:

- ❖ Ustav Crne Gore (SI CG 1/07)
- ❖ Zakon o državnoj upravi (SI RCG 38/03)
- ❖ Zakon o opštem upravnom postupku (SI RCG 60/03)
- ❖ Zakon o upravnom sporu (SI RCG 60/03)
- ❖ Zakon o zaštitniku ljudskih prava i sloboda (SI RCG 41/03)
- ❖ Zakon o lokalnoj samoupravi (SI RCG 42/03, 28/04, 75/05, 13/06, SL CG 88/09)
- ❖ Zakon o državnom tužiocu (SI RCG 69/03)

Internet izvori:

- ❖ Skupština Crne Gore, <http://www.skupstina.me>
- ❖ Vlada Crne Gore, <http://www.gov.me>
- ❖ Pronađi pravo, <http://www.pronadjipravo.com/>
- ❖ Projuris, <http://www.proiuris.org/>
- ❖ Sudska praksa, <http://www.sudskapraksa.com/>

Sadržina kursa:

1. Teorijski pojam uprave 2. Pozitivno-pravni pojam uprave 3. Funkcionalni pojam uprave 4. Organizacioni pojam uprave 5. Predmet upravnog prava 6. Nauka upravnog prava 7. Izvori upravnog prava 8. Organizacija i rad uprave 9. Nedržavna uprava i javne službe 10. Evropski upravni prostor 11. Elektronska uprava 12. Akti uprave 13. Pokretanje upravnog postupka 14. Upravna stvar 15. Rješenje i zaključak 16. Pravo na žalbu 17. Drugostepeni upravni postupak 18. Ponavljanje upravnog postupka 19. Vandredna pravna sredstva 20. Kontrola uprave 21. Sudska kontrola uprave 22. Upravni spor 23. Tužba i tužbeni zahtjev 24. Presuda i rješenje 25. Ombudsman, ljudska prava i kontrola uprave

2. PLAN RADA

NEDELJA I (1. 02 – 7. 02. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
1.	Teorijski pojam uprave (Pravno-političke i socio-tehnološke koncepcije o upravi)	S. Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Hans Kelzen: Opšta teorija prava i države, Beograd, 1951 Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004 Ustav Crne Gore 2007 Zakon o državnoj upravi (SI RCG 38/03)
2.	Pozitivnopravni pojam uprave	S. Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zoran Tomić, Upravno pravo (sistem), Beograd, 2002 Leon Digi, Preobražaji javnog prava, Beograd, 1929 Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004 Zakon o državnoj upravi (SI RCG 38/03)

3.	Funkcionalni pojam uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Pavle Dimitrijević, Javna uprava, Niš, 1964 Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004 Ustav Republike Crne Gore 2007
NEDELJA II (8. 02 – 14. 02. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
4.	Organizacioni pojam uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zoran Tomić, Upravno pravo (sistem), Beograd, 2002 Slavoljub Popović, Upravno pravo - opšti deo, Beograd, 1989 Nikola Stjepanović, Stevan Lilić, Upravno pravo, Beograd, 1991
5.	Koncepcije o predmetu upravnog prava Nauka upravnog prava	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ustav Crne Gore 2007 Zakon o državnoj upravi (Sl RCG 38/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
6.	Izvori upravnog prava Osnovni instituti upravnog prava	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Dobrosav Milovanović, Pravno ustrojstvo lokalne samouprave, Beograd, 1994 Ustav Republike Crne Gore 2007 Zakon o državnoj upravi (Sl RCG 38/03) Zakon o lokalnoj samoupravi (Sl RCG 42/03, 28/04) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004

NEDELJA III
(15. 02 – 21. 02. 2010)

čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
7.	Organizacija i rad uprave Nedržavna uprava i javne službe	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Leon Digi, Preobražaji javnog prava (1913), Beograd, 1929 Zoran Tomić, Upravno pravo (sistem), Beograd, 2002
8.	Organizacija uprave u Crnoj Gori	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Pavle Dimitrijević, Upravno pravo kao grana pravnog sistema, Arhiv za pravne i društvene nauke, br. 3–4, 1974 Pavle Dimitrijević, Ratko Marković, Upravno pravo, Beograd, 1986 Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
9.	Lokalna uprava u Crnoj Gori	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004 Zakon o državnoj upravi (Sl RCG 38/03) Zakon o lokalnoj samoupravi

NEDELJA IV
(22. 02 – 28. 02. 2010)

čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
10.	Evropski upravni prostor Upravno pravo EU	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009..	Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004

			Stevan Lilić, Predrag Dimitrijević, Milan I. Marković, <i>Upravno pravo</i> , Savremena administracija, Beograd 2007
11.	Upravno pravo i pravni sistem	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004 Pavle Dimitrijević, Upravno pravo kao grana pravnog sistema, Arhiv za pravne i društvene nauke, br. 3–4, 1974
12.	Elektronska uprava	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Stevan Lilić, Predrag Dimitrijević, Milan I. Marković, <i>Upravno pravo</i> , Savremena administracija, Beograd 2007
NEDELJA V (1. 03 – 7. 03. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
13.	Akti uprave Upravni akti	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zoran Tomić, Upravno pravo (sistem), Beograd, 2002 Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica 2004
14.	Upravni postupak i upravna stvar	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	ZUP CG (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
15.	Rješenja i zaključci	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	ZUP CG (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004

NEDELJA VI (8. 03 – 14. 03. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
16.	Pravo na žalbu Drugostepeni upravni postupak	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009	ZUP CG (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
17.	Ponavljajnje upravnog postupka	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	ZUP CG (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
18.	Vanredna pravna sredstva	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	ZUP CG (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
15.03. - 21.03. 2010 SLOBODNA NEDELJA			
NEDELJA VII (22. 03 – 28. 03. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
19.	Kolokvijum I	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	
20.	Kolokvijum I	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	
21.	Kolokvijum I	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	

NEDELJA VIII
(29. 03 – 4. 04. 2010)

čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
22.	Kontrola uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zakon o upravnom sporu (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
23.	Upravna kontrola uprave Sudska kontrola uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zakon o upravnom sporu (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
24.	Upravni spor	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zakon o upravnom sporu (SI RCG 60/03) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004

NEDELJA IX
(4. 04 – 11. 04. 2010)

čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
25.	Tužba i tužbeni zahtjev u upravnom sporu	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ustav Crne Gore (SI CG 1/07) Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
26.	Prethodni i redovni postupak po tužbi u upravnom sporu	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004
27.	Presuda i rješenje	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Ljubomir Sekulić, Osnovi upravnog prava, Podgorica, 2004

.NEDELJA X (12. 04 – 18. 04. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
28.	Pojam i modaliteti ćutanja uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zakon o upravnom sporu (SI RCG 60/03) ZUP CG (SI RCG 60/03)
29.	Ombudsman i kontrola uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Stevan Lilić, Dejan Milenković, Biljana- Kovačević-Vučo, Ombudsman - međunarodni dokumenti,uporedno pravo, zakonodavstvo i praksa, Komitet pravnika za ljudska prava, Beograd, 2002 Dragan Radinović, Ombudsman i izvršna vlast, Beograd, 2001
30.	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Stevan Lilić, Dejan Milenković, Biljana- Kovačević-Vučo, Ombudsman - međunarodni dokumenti,uporedno pravo, zakonodavstvo i praksa, Komitet pravnika za ljudska prava, Beograd, 2002 Dragan Radinović, Ombudsman i izvršna vlast, Beograd, 2001 Zakon o zaštitniku ljudskih sloboda i prava (SI RCG 41/03)
.NEDELJA XI (19. 04 – 25. 04. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura

31.	Tužilaštvo i kontrola uprave	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	Zakon o državnom tužiocu
32.	Odbrana seminarskih radova	.	
33.	Odbrana seminarskih radova		
.NEDELJA XII (26. 04 – 2. 05. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
34.	Kolokvijum II	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	
35.	Kolokvijum II	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	
36.	Kolokvijum II	S.Lilić, Upravno pravo / Upravno procesno pravo 2009.	
.NEDELJA XIII (3. 05 – 9. 05. 2010)			
čas	Tema	Literatura	Dodatna literatura
37.	Odbrana seminarskih radova	.	

38.	Odbrana seminarskih radova		
39.	Odbrana seminarskih radova		

3. ISPITNA PITANJA SA TEZAMA

3. ISPITNA PITANJA SA PODTEMAMA

1. TEORIJSKI POJAM UPRAVE

- Odredjivanje teorijskog pojma uprave prema prirodi djelatnosti
- Teorijski pojam državne uprave (Georg Jelinek)
- Uprava I klasni koncept države I prava (R.Lukić)
- Teorijski pojam uprave kao javne službe (L.Digi)
- Uprava kao sistem ljudske saradnje

2. POZITIVNOPRAVNI POJAM UPRAVE

- Odredjivanje pojma uprave na osnovu važećih propisa
- Pozitivnopravni pojam uprave u funkcionalnom smislu (Poslovi državne uprave prema Zakonu o državnoj upravi)
- Pozitivnopravni pojam uprave u organizacionom smislu (Organi državne uprave)
- Pozitivnopravni pojam uprave prema ustavnim I zakonskim odredbama u Crnoj Gori

3. PRAVNO-POLITIČKE KONCEPCIJE O UPRAVI

- Uprava kao pravna funkcija državne vlasti
- Uprava I podjela vlasti
- Uprava I izvršna vlast
- Uprava u parlamentarnom I predsjedničkom sistemu
- Upravna djelatnost I upravna vlast
- Pravna država, legalitet I legitimitet upravnog delovanja

4. UPRAVA I PODJELA VLASTI

- Pravno-političke koncepcije o pojmu uprave
- Uprava kao pravna funkcija državne vlasti
- Razlika između upravne i izvršne vlasti

- Uprava u parlamentarnom i predsjedničkom sistemu
- Upravna djelatnost i upravna vlast

5. UPRAVA I IZVRŠNA VLAST

- Pravno-političke koncepcije o pojmu uprave
- Uprava kao "izvršna" funkcija državne vlasti
- Razlika između upravne i izvršne vlasti
- Uprava u parlamentarnom i predsjedničkom sistemu
- Upravna djelatnost i upravna vlast

6. PRAVNA DRŽAVA, LEGALITET I LEGITIMITET UPRAVNOG DELOVANJA

- Koncept pravne države kao nužna pretpostavka za vladavinu prava
- Princip vladavine prava
- Legalitet upravnih odluka
- Legitimitet (opravdanost) upravnog delovanja
- Savremeni odnos između legaliteta i legitimiteta upravnog delovanja

7. SOCIO-TEHNOLOŠKE TEORIJE O POJMU UPRAVE

- Upravna djelatnost i organizovani ljudski rad
- Upravna (pravna) pragmatika – kameralisti
- Koncepcije o naučnoj organizaciji rada
- Funkcije upravljanja (PODSCORB)
- Redefinisanje savremene upravne funkcije države

8. UPRAVA KAO SISTEM ZA SOCIJALNU REGULACIJU

- Savremeni teorijski pojam uprave
- Uprava kao sistem ljudske saradnje za socijalnu regulaciju
- Sistemski pristup i opšta teorija sistema
- Kibernetika modelistika
- Socijalna regulacija
- Socijalna funkcija uprave
- Uprava i "neutralisanje kontingentnosti"

9. SISTEMSKI PRISTUP I KIBERNETSKA MODELISTIKA

- Uprava kao sistem ljudske saradnje za socijalnu regulaciju

- Opsta teorija sistema I sistemski pristup u odredjivanju pojma uprave
- Kibernetika I kibernetički model uprave
- Uprava kao vršenje transduktorskih aktivnosti

10. UPRAVA KAO VLAST I UPRAVA KAO JAVNA SLUŽBA

- Upravna funkcija kao pravna funkcija državne vlasti
- Uprava kao funkcija državne vlasti koja je podvrgnuta posebnom (kognitivnom) pravnom režimu vršenja
- Uprava i socijalna država (nedostaci koncepcije o upravi kao vršiocu "pravne funkcije državne vlasti")
- Uprava kao djelatnost kojom država ostvaruje svoje društvene ciljeve
- Teorija javnih službi (L. Digi)
- Autoritativne i neautoritativne, pravne i nepravne aktivnosti uprave

11. FUNKCIONALNI POJAM UPRAVE

- Odredjivanje pojma uprave prema sadržini djelatnosti
- (funkcionalni pojam uprave u materijalnom smislu)
- Upravna funkcija-uprava kao vlast
- Upravna djelatnost-uprava kao javna služba
- Funkcionalni pojam uprave u formalnom smislu
- Normativistička škola (Hans Kelsen) I formalna obilježja upravne djelatnosti
- Razlika između funkcionalnog I organizacionog pojma uprave

12. ORGANIZACIONI POJAM UPRAVE

- Uprava kao posebna organizacija
- Razlika između funkcionalnog I organizacionog pojma uprave
- Pojam upravne organizacije
- Vrste upravnih organizacija (državna, nedržavna I javna uprava)
- Vrste (organi uprave, upravne organizacije) I oblici organa uprave (centralni, necentralni, viši niži, kolegijalni, inokosni...)

13. POJAM I ELEMENTI ORGANIZACIJE

- Uprava kao posebna organizacija
- Pojam upravne organizacije
- Normativni I subjektivni element organizacije (cilj I kadrovi)
- Materijalni I statusni element organizacije (sredstva I autonomija)

- Strukturalni element organizacije (organizaciono povezivanje)

14. HIJERARHIJSKI PRINCIP I SUBORDINACIJA U RADU UPRAVE

- Pojam hijerarhijskog principa (starešinstvo)
- Ublažavanje hijerarhijskog principa u savremenim uslovima
- Subordinacija (potčinjenost)
- Granice subordinacije (utvrđene zakonom, prigovor nezakonitosti)
- Opšti i posebni režimi subordinacije

15. PRINCIP CENTRALIZACIJE, DECENTRALIZACIJE I DEKONCENTRACIJA

- Centralizacija kao "upravljanje iz centra"
- Modaliteti centralizacije (kruti centralizam)
- Dekoncentracija (kao blaži oblik centralizacije)
- Decentralizacija kao upravljanje iz više centara
- Decentralizacija u kontekstu Ustava Crne Gore
- Sistem duplog koloseka

16. JAVNA, DRŽAVNA I NEDRŽAVNA UPRAVA

- Javna, uprava kao sistem upravnih organa i upravnih organizacija
- Državna uprava
- Nedržavna uprava
- Upravna javna ovlašćenja

17. POJAM OVLAŠĆENJA UPRAVE (UPRAVNA JAVNA OVLAŠĆENJA)

- Upravna javna ovlašćenja kao ovlašćenja za vršenje uprave, povjerena zakonom
- Upravna javna ovlašćenja za rešavanje u upravnim stvarima, vođenje službene evidencije, i vršenje inspekcijskog nadzora
- Određivanje vrste i obima povjerenih javnih ovlašćenja
- Vrste nedržavnih subjekata sa upravnim javnim ovlašćenjima (javne agencije, javne ustanove i javna preduzeća)

18. TRADICIONALNA (UŽA) KONCEPCIJA O PREDMETU UPRAVNOG PRAVA

- Upravno pravo kao državno pravo- G. Jelinek
- Upravno pravo kao skup normi podvrgnutih posebnom pravnom režimu vršenja političke vlasti (P.Dimitrijević)

- Klasna koncepcija predmeta upravnog prava (R. Lukić)
- Uticaj Sovjetske teorije o državi i pravu na našu teoriju upravnog prava (Marks, Engels, Lenjin, Denisov)
- Upravno pravo kao vršenje upravne vlasti

19. SAVREMENA (ŠIRA) KONCEPCIJA PREDMETA UPRAVNOG PRAVA

- Upravno pravo kao vršenje javnih službi (L. Digi)
- Upravno pravo kao vid “kulture misije” države (Sl. Jovanović)
- Upravno pravo kao ograničenje vlasti (M. Ilić)
- Upravno pravo kao pravo koje reguliše vršenje organizaciju javne uprave i vršenje upravne djelatnosti (N. Stjepanović)

20. NEGATIVNO ODREĐIVANJE PREDMETA UPRAVNOG PRAVA

- Upravno pravo kao “ostatak” pravnih normi koje preostanu nakon što ostale grane prava utvrde svoje predmete (Oto Majer)
- Uprava kao “ostatak” od sudstva (Lazo Kostić)
- Kombinacija pozitivnog i negativnog metoda u određivanju predmeta upravnog prava (Slavoljub Popović)

21. UPOREDNO UPRAVNO PRAVO

- Uparedno pravo i uporedno upravno pravo
- Evropsko-kontinentalni sistem upravnog prava (Francuska, Nemačka)
- Anglosaksonski sistem upravnog prava (Engleska, SAD)
- Sistem upravnog prava u Kanadi
- Socijalistički pravni sistemi

22. UPRAVNO PRAVO EVROPSKE UNIJE

- EU kao oblik regionalne integracije
- Pravo EU (tzv. Evropsko pravo)
- Izvori prava EU
- Načela upravnog prava EU i Značaj Evropskog suda pravde

23. UPRAVNO PRAVO I PRAVNI SISTEM

- Upravno pravo kao deo pravnog sistema
- Upravno pravo kao grana pravnog sistema
- Odnos upravnog prava prema drugim granama prava (ustavno, građansko, krivično, radno, finansijsko pravo)

24. OSNOVNI INSTITUTI UPRAVNOG PRAVA

- Upravna stvar I upravni postupak
- Upravni akt I upravna radnja
- Upravni nadzor
- Upravni spor

25. NAUKA I METOD UPRAVNOG PRAVA

- Upravne nauke I nauka upravnog prava
- Opšti I posebni dio upravnog prava
- Savremene tendencije razvoja nauke upravnog prava (uprava u službi građana)
- Karakteristike nauke upravnog prava kod nas
- Sistemski pristup, pravni I drugi metodi proučavanja upravnog prava

26. ZNAČAJ UPRAVNOG PRAVA I REFORMA UPRAVNOG SISTEMA

- Orijentacija ka pragmatičnom pristupu pojma upravnog prava
- Predpostavke koje doprinose razvoju savremene državne uprave (fer odnos uprave I građana, transparentnost upravne procedure, efikasnost upravnog delovanja)
- Strategija reforme državne uprave u Srbiji 2004.

27. IZVORI UPRAVNOG PRAVA

- Opšta obilježja izvora upravnog prava
- Brojnost, raznovrsnost I promjenljivost pravnih izvora upravnog prava
- Vrste izvora upravnog prava
- Najvažniji zakonski izvori upravnog prava

28. USTAV KAO IZVOR UPRAVNOG PRAVA

- Ustav kao neposredni izvor upravnog prava
- Ustav kao posredni izvor upravnog prava
- Odredbe Ustava Crne Gore o državnoj upravi

29. ZAKON KAO IZVOR UPRAVNOG PRAVA

- Zakon kao primarni I najvažniji formalni izvor upravnog prava
- Opšta pravila I opšte karakteristike zakona kao izvora upravnog prava
- Zakoni koji su izvori upravnog prava u oblasti organizacije uprave
- Zakoni koji su izvor upravnog prava u oblasti upravnog postupka
- Zakoni koji su izvor upravnog prava u oblasti sudske kontrole upravnog akta
- Odnos opšteg I posebnog zakona u oblasti uprave

30. PODZAKONSKI OPŠTI AKTI KAO IZVORI UPRAVNOG PRAVA

- Podzakonski opšti akti organa uprave (pravilnik, naredba, uputstvo, obavezna instrukcija, stručno uputstvo, objašnjenje)
- podzakonski opšti pravni akti skupštine kao izvori upravnog prava (pravni I politički akti)
- akti predsjednika republike kao izvori upravnog prava
- Podzakonski opšti akti vlade kao izvori upravnog prava (uredba, odluka, rješenje, zaključak, memorandum o budžetu, deklaracija)
- Opšti akti nedržavnih subjekata kao izvori prava

31. SUDSKE ODLUKE KAO IZVORI UPRAVNOG PRAVA

- Uslov pod kojim sudska odluka postaje izvor upravnog prava
- Načelni stavovi I načelna pravna mišljenja
- sudske odluke kao formalni I stvarni izvori prava

32. ORGANIZACIJA I RAD UPRAVE

- Javna uprava
- Državna uprava
- Nedržavna uprava
- Organizacija uprave I sistem podjele vlasti

33. ORGANIZACIJA UPRAVE U CRNOJ GORI

- Normativni okviri organizacije uprave u Crnoj Gori (Ustav, Zakon o državnoj upravi, Zakon o ministarstvima..)
- Organi uprave (ministarstva, posebne upravne organizacije, upravni okruzi)
- Uloga državne uprave u Crnoj Gori (odnos prema drugim državnim organima I građanima)
- Poslovi državne uprave

34. LOKALNA SAMOUPRAVA U CRNOJ GORI

- Organizacija lokalne samouprave prema Zakonu o lokalnoj samoupravi
- Lokalni organi vlasti
- Nove institucije lokalne samouprave (ombudsman, menadžer, arhitekta, savjet za razvoj i zaštitu)
- Zaštita lokalne samouprave

35. ELEKTRONSKA UPRAVA

- Tehnologija i znanje kao faktori proizvodnje u savremenoj državi
- Pojam e-uprave (front office, back office i net)
- Tri osnovna faktora e-uprave (otvorena državna uprava, on-line usluge, povezivanje državnih organa)
- E-uprava u Evropskoj uniji
- E-šalteri u regionu

36. AKTI UPRAVE

- Pojam i vrste akata uprave
- Razgraničenje između akata uprave i upravnih akata
- Upravni propisi (u užem i širem smislu)
- Upravni akti
- Upravne radnje
- Upravni ugovori

37. POJAM I OBILEŽJA UPRAVNOG AKTA

- Upravni akt prema važećim propisima
- Konkretnost i jednostranost kao obilježja upravnog akta
- Zasnovanost na zakonu i pravno dejstvo upravnog akta
- Upravna stvar kao osnovno obilježje upravnog akta
- Ovlašćeni donosilac i postupak donošenja upravnog akta
- Autoritativnost i izvršnost upravnog akta (favorabilni i onerozni upravni akti)

38. AUTORITATIVNOST KAO ELEMENT UPRAVNOG AKTA

- Autoritativnost kao prinudnost i nametanje određenog ponašanja
- Upravna djelatnost i upravna vlast
- Podjela na favorabilne i onerozne upravne akte
- Upravna djelatnost kao javna služba

39. UPRAVNA STVAR KAO PREDMET UPRAVNOG AKTA

- Upravna stvar kao obilježje upravnog akta
- Upravna stvar kao predmet upravnog postupka
- Pojam upravne stvari u širem i užem smislu
- Priznavanje prava kao modalitet upravne stvari
- Utvrđivanje obaveze kao modalitet upravne stvari

40. PRAVOSNAŽNOST, KONAČNOST I IZVRŠNOST UPRAVNOG AKTA

- Pojam pravosnažnosti upravnog akta
- Formalna i materijalna pravosnažnost upravnog akta
- Pojam konačnosti upravnog akta
- Pojam izvršnosti upravnog akta
- Vremensko nastupanje pravosnažnosti, konačnosti i izvršnosti upravnog akta

41. VRSTE UPRAVNIH AKATA

- Pozitivni i negativni upravni akti
- Konstitutivni i deklarativni upravni akti
- Vezani i slobodni upravni akti
- Jednostavni i zbirni upravni akti
- Neautoritativni i autoritativni upravni akti
- Formalni i neformalni upravni akti
- Pogrešni upravni akti

42. RJEŠENJA I ZAKLJUČCI

- Rješenje kao akt kojim se rešava o glavnoj (upravnoj) stvari
- Zaključak kao akt kojim se rešava o pitanjima u vezi sa postupkom donošenja akta
- Forma i sastavni djelovi rješenja
- Žalba protiv rješenja i njeno suspenzivno dejstvo
- Forma zaključka kao akcesornog akta
- Žalba koja se izjavljuje protiv zaključka i njeno dejstvo

43. POJAM I OSNOVNA NAČELA UPRAVNOG POSTUPKA

- Pojam upravnog akta u važećim propisima
- Konkretnost i jednostranost kao obilježja upravnog akta
- Zasnovanost na zakonu i pravno dejstvo upravnog akta
- Upravni akt kao rešavanje u upravnim stvarima
- Ovlašćeni
- Shvatanja o autoritativnosti i izvršnosti upravnog akta
- Ovlašćeni donosilac upravnog akta

44. POKRETANJE UPRAVNOG POSTUPKA

- Oficijelna i stranačka maksima u upravnom postupku
- Spajanje više stvari u jedan postupak
- Izmjena zahtjeva stranke
- Odustajanje od zahtjeva stranke
- Poravnanje u upravnom postupku

45. PORAVNANJE U UPRAVNOM POSTUPKU

- Poravnanje u dvostranačkim ili višestranačkim upravnim postupcima
- Uslovi za poravnanje u upravnom postupku
- Zapisnik o postignutom poravnanju u upravnom postupku
- Situacija u kojoj poravnanje nije postignuto

46. UČESNICI U UPRAVNOM POSTUPKU

- Glavni i eventualni učesnici u upravnom postupku
- Stranka kao glavni učesnik u upravnom postupku
- Organ kao glavni učesnik u upravnom postupku
- Svjedoci, vještaci, tumači i stručni pomagači stranke kao eventualni učesnici u upravnom postupku

47. POJAM I VRSTE RJEŠENJA U UPRAVNOM POSTUPKU

- Pojam rješenja u upravnom postupku
- Organ koji donosi rješenje
- Oblik i sastavni djelovi rješenja
- Djelimično, dopunsko i privremeno rješenje
- Rok za izdavanje rješenja
- Ispravljanje grešaka u rješenju

48. POJAM I VRSTE ZAKLJUČAKA U UPRAVNOM POSTUPKU

- Pojam zaključka u upravnom postupku
- Forma zaključka (usmeni i pismeni)
- Pitanja o kojima se rešava zaključkom
- Donošenje zaključaka (donosilac, saopštavanje)
- Pravna sredstva (posebna žalba) protiv zaključaka

49. DEJSTVA ŽALBE U UPRAVNOM POSTUPKU

- Devolutivno dejstvo žalbe u upravnom postupku
- Suspenzivno dejstvo žalbe u upravnom postupku
- Odstupanja od suspenzivnog dejstva žalbe
- Suspenzivno dejstvo roka za žalbu

50. RAD PRVOSTEPENOG ORGANA POŽALBI U UPRAVNOM POSTUPKU

- Predaja žalbe organu koji je donio rješenje
- Rad prvostepenog organa "po" žalbi kao ispitivanje procesnih pretpostavki za odlučivanje "o" žalbi (žalbenom zahtjevu)
- Rad prvostepenog organa kao mogućnost zamjene ranijeg rješenja novim
- Dostavljanje žalbe na postupak drugostepenom organu

51. REŠAVANJE DRUGOSTEPENOG ORGANA PO ŽALBI U UPRAVNOM POSTUPKU

- Rešavanje drugostepenog organa u prethodnom postupku "po" žalbi (ispitivanje procesnih pretpostavki) - mogućnost odbacivanja žalbe
- Rešavanje drugostepenog organa u redovnom postupku "o" žalbi – odlučivanje o prihvatanju ili odbijanju žalbenog zahtjeva
- Razlozi poništavanja prvostepenog rješenja od strane drugostepenog organa
- Slučajevi mijenjanja prvostepenog rješenja od strane drugostepenog organa

52. PONAVLJANJE UPRAVNOG POSTUPKA

- Ponavljanje upravnog postupka kao pravno sredstvo sa karakteristikama redovnog i vanrednog pravnog sredstva
- Razlozi za ponavljanje upravnog postupka
- Predlog za ponavljanje postupka i rokovi
- Odlučivanje "o" ponavljanju postupka (iudicium rescindens)
- Odlučivanje "u" ponovljenom postupku (iudicium rescissorium)

53. MIJENJANJE I PONIŠTAVANJE RJEŠENJA U VEZI SA UPRAVNIM SPOROM

- Uslovi pod kojima se može upotrebiti ovo pravno sredstvo
- Pokrenut upravni spor kao uslov
- Uvažavanje tužbenog zahtjeva u cjelini kao uslov

- Okončanje upravnog spora u slučaju primjene ovog pravnog sredstva

54. PONIŠTAVANJE I UKIDANJE RJEŠENJA PO OSNOVU SLUŽBENOG NADZORA

- Razlika između instancionog i službenog nadzora
- Slučajevi poništavanja konačnog upravnog akta po osnovu službenog nadzora
- Slučajevi ukidanja konačnog upravnog akta po osnovu službenog nadzora
- Rok za poništaj i pravna sredstva (tužba) protiv rješenja donijetog po ovom osnovu

55. VANREDNO UKIDANJE RJEŠENJA

- Uslovi za vanredno ukidanje zakonitog rješenja koje je postalo "opasno" po javni interes
- Razlozi za vanredno ukidanje rješenja
- Pravna sredstva protiv rješenja donijetih po ovom osnovu
- Zahtjev za naknadu štete povodom vanrednog ukidanja rješenja

56. OGLAŠAVANJE RJEŠENJA NIŠTAVIM

- Deklarativna priroda akta o oglašavanju rješenja ništavim
- Razlozi ništavosti prema ZUP-u
- Rok za oglašavanje rješenja ništavim
- Inicijativa za oglašavanje rješenja ništavim
- Pravne posljedice oglašavanja rješenja ništavim

57. POJAM KONTROLE UPRAVE, POLITIČKA I PRAVNA KONTROLA UPRAVE

- Pojam kontrole u širem i užem smislu
- Pravna kontrola uprave (Upravna kontrola i sudska kontrola)
- Politička kontrola uprave (kontrola koju stvaraju politički subjekti)
- Posebni oblici kontrole uprave (javni tužilac i ombudsman)

58. UPRAVNA KONTROLA UPRAVE

- Obilježja upravne kontrole uprave
- Oblici unutrašnje administrativne kontrole (instanciona kontrola i službeni nadzor)
- Oblici spoljne administrativne kontrole uprave (inspekcijski nadzor i nadzor nad samoupravom)

- Nadzor nad radom nedržavnih subjekata kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja kao oblik spoljne kontrole administrativne kontrole uprave

59. SUDSKA KONTROLA UPRAVE

- Sudska kontrola uprave kao osnovni oblik pravne kontrole uprave
- Sudska vlast (Ustav RCG 2007)
- Uredjenje sudova
- Posredni oblici sudske kontrole uprave (krivične stvari i građanske stvari)
- Neposredni oblici sudske kontrole uprave (upravni spor)

60. UPRAVNI SPOR ZA PONIŠTAJ UPRAVNOG AKTA

- Upravni spor o zakonitosti upravnog akta i upravni spor za poništaj upravnog akta
- Kasacioni karakter upravnog spora za poništaj upravnog akta
- Upravni spor za poništaj upravnog akta i upravni spor pune jurisdikcije
- Presuda kojom sud uvažava tužbu u upravnom sporu za poništaj upravnog akta

61. UPRAVNI SPOR PUNE JURISDIKCIJE

- Upravni spor o zakonitosti upravnog akta i upravni spor pune jurisdikcije
- Meritorni karakter upravnog spora pune jurisdikcije
- Uslovi za spor pune jurisdikcije po važećim propisima
- Presuda kojom sud uvažava tužbu u upravnom sporu pune jurisdikcije

62. TUŽBA I TUŽBENI ZAHTEJ U UPRAVNOM SPORU

- Tužba kao pravno sredstvo kojim se pokreće upravni spor
- Rok i predaja tužbe u upravnom sporu
- Sadržaj tužbe (tužbeni zahtjev) u upravnom sporu
- Zahtjev za odlaganje izvršenja rješenja i tužba u upravnom sporu

63. PRETHODNI POSTUPAK PO TUŽBI U UPRAVNOM SPORU

- Procesne pretpostavke za vođenje upravnog spora u prethodnom postupku
- Razlozi za odbacivanje tužbe u prethodnom postupku
- Poništavanje upravnog akta u prethodnom postupku

- Obaveznost suda da po službenoj dužnosti vodi računa o ništavosti upravnog akta

64. REDOVNI POSTUPAK PO TUŽBI U UPRAVNOM SPORU

- Dostavljanje tužbe na odgovor tuženom
- Mogućnost da tuženi kao donosilac osporenog upravnog akta poništi ili izmijeni svoj upravni akt
- Odlučivanje o tužbenom zahtjevu u sporu o zakonitosti upravnog akta
- Odlučivanje o tužbenom zahtjevu u sporu pune jurisdikcije

65. STRANKE U UPRAVNOM SPORU

- Učesnici u upravnom sporu
- Stranke u upravnom sporu
- Zainteresovano lice kao stranka u upravnom sporu

66. PESUDA I RJEŠENJE U UPRAVNOM SPORU

- Presuda kojom se tužbeni zahtjev u upravnom sporu odbija i presuda kojom se tužbeni zahtjev u upravnom sporu uvažava
- Kasacioni karakter presude u upravnom sporu o zakonitosti upravnog akta
- Meritorni karakter presude u upravnom sporu pune jurisdikcije
- Rješenje o odbacivanju tužbe i rješenje o obustavi upravno-sudskog postupka

67. IZVRŠENJE PRESUDE U UPRAVNOM SPORU

- Obaveza izvršenja presude u upravnom sporu kada je rješenje poništeno
- Obaveza izvršenja kada rješenje nije poništeno presudom
- Obaveza izvršenja presude u upravnom sporu kada je rješenje poništeno i nije donijeto novo u skladu sa presudom
- Slučajevi kada sudska presuda, odnosno sudsko rješenje zamjenjuje upravni akt

68. POJAM I MODALITETI ĆUTANJA UPRAVE

- Ćutanje uprave kao poseban oblik propuštanja rada uprave
- Ćutanje uprave kao pravna konstrukcija
- Ćutanje uprave u sirom smislu
- Ćutanje uprave u užem smislu

- Upravni postupak i ćutanje uprave
- Predmet upravnog spora u slučaju ćutanja uprave

69. DRŽAVNO TUŽILASTVO I KONTROLA UPRAVE

- Državno tužilastvo
- Ovlašćenja državnog tužioca (ovlašćenja procesnog karaktera)
- Zahtjev za zaštitu zakonitosti
- Državni tužilac u upravnom postupku
- Državni tužilac u upravnom sporu

70. OMBUDSMAN I KONTROLA UPRAVE

- Ostvarivanje I zaštita ljudskih prava
- Preobražaji javnog prava (L.Digi)
- Izveštaj ombudsmana o stanju ljudskih prava I radu uprave
- Ovlašćenja ombudsmana u kontroli rada uprave

71. OMBUDSMAN I KONTROLA UPRAVE U CRNOJ GORI

- Zaštitnik gradjana kao nezavisan državni organ (Zakon o zaštitniku ljudskih sloboda i prava)
- Izbor I ovlašćenja zastitnika ljudskih sloboda i prava
- Redovni godišnji izvještaj zaštitnika ljudskih sloboda i prava

4. BROJ BODOVA KOJI NOSE PREDVIĐENI SEGMENTI U KONAČNOJ STRUKTURI OCJENE:

• Prisustvo na času - 3 poena • Aktivnost na času - 8 poena • Seminarski rad - 8 poena • I kolokvijum (test) - 14 poena • II kolokvijum (test) - 13 poena • III kolokvijum (test) - 13 poena • Završni ispit - 41 poen					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60